

BMT Baş Assambleyasının 76-ci sessiyası bağlanıb

BMT-nin Baş katibi Antonio Guterreş Baş Assambleyanın 76-ci sessiyasını bağı elan edib.

APA-nın xəberine görə, Baş katib sessiyanın sedri Abdulla Şahidə qurumun prinsiplerine sadıq nümayiş etdirdiyinə görə təşəkkür edib.

Outteres bildirib ki, macar diplomat Çaboy Kereşinin sedrlük edəcəyi 77-ci sessiyanın açılışını sebirsizlikle gözleyir.

BMT Baş Assambleyasının 77-ci sessiyası sentyabrın 13-də başlayacaq. 20-26 sentyabr tarixlərində sessiyada dövlət və hökumət başçıları iştirak edəcəklər.

№ 163 (5685), 2022-ci il

3 gündür icazə verilmir

570 nəfər azərbaycanlı zəvvar İran-Iraq sərhədində qalıb

Azərbaycanlı zəvvarlar İran-Iraq sərhədində qalıb. Bu baradə "Şərq"ə hazırlaşdırılan zəvvarlardan Tahir Cəfərov məlumat verib. T.Cəfərov bildirib ki, Azərbaycandan İraqın Kərbəla şəhərinə ziyanat gəden zəvvarlardan 570 nəfər 3 gündür ki, İran-Iraq sərhədində saxlanılıb və İraq ərazisində buraxılmışdır.

(səh.3)

Toy dəvətnamələrinin sayı xeyli azalacaq

Bəzi şadlıq sarayları rəqabətə dözməyib bağlanacaq

Avqust ayında şadlıq saraylarında sifarişlərin sayı 74,0 faiz azalıb. İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzindən (CESD) verilən məlumatda sifarişlərin azalması Mehəmməm ayının başlaması ilə əlaqələndirilib: "Yeni mövsüm üçün teklif edilən menyularla əsasən, şadlıq saraylarının qiymətlərində 9 faiz artım qeyd olub. Xüsusən 40 manatadək olan menyularla qiymət dəha çox artıb: 11 faiz. Sen-

tyabın sonuna doğru daha yüksək qiymət artımları gözlənilir".

İqtisadçı-ekspert Rauf Qarayev isə "Şərq"ə aşıqlamasında deyib ki, sifarişlərin azalmasını sadəcə Mehərrəm ayı ilə əlaqələndirmək düzgün deyil: "Əvvəlki illərlə müqayisədə Azərbaycanda şadlıq saraylarında toy etmek isteyen insanların da sayı azalıb.

(səh.5)

SƏRQ

Günəş Şərqedən doğur!

www.sherg.az 13 sentyabr 2022-ci il (çərşənbə axşamı)

Azərbaycan Prezidenti Kral III Çarlzı təbrik edib

Prezident İlham Əliyev Böyük Britaniya və Şimalı İrlandiyadan Kral III Çarlza məktub gönderdi.

Məktubda deyilir:

"Əlahezret, Böyük Britaniya və Şimalı İrlandiyadan Kral kimi taxta çıxmaghanız münasibətə Sizi öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm.

Azərbaycan ilə Birleşmiş Krallıq arasındaki ikitirəflə münasibətlərin hazırlığı seviyyəsi məmənluq doğurur. İnanıram ki, ölkələrimizi birləşdirən enənəvi dostluq əlaqələri, müxtəlif sahələri ehət edən qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımız xalqlarımızın mənafəflərinə uyğun olaraq bundan sonra da inkişaf edəcək və genişlənecekdir.

Bir daha Size təbriklerimi yetirir, möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, Birleşmiş Krallığın dost xalqının rəfahı namına qarşılaklı ali dövləti fealiyyətinizdə uğurlar arzulayırıam".

Hərbi xidmətkeçmə haqqında Əsasnamədə dəyişiklik ediləcək

Milli Məclisin Müdafia, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin payız sessiyası çərçivəsində ilk icası keçiriləcək.

16 sentyabrda keçiriləcək iclasın gündəliyinə 7 məsələ daxil edilib.

Bunlar aşağıdakılardır:

1. Müdafia, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə

komitesinin Milli Məclisin 2022-ili yaz sessiyası dövründə görüldüyü işlər barədə hesabatı.

(səh.2)

Putinin ətrafi üzüçü mühəharibədən yorulub

Ərdoğan Rusiya prezidentini növbəti dəfə danışıqlar masasına dəvət edəcək

Türkəy Prezidenti Recep Tayyib Ərdoğan Somerqəndə Şanxay Əməkdaşlığı Teşkilatının Zirve toplantısında rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə görüşdə ona növbəti dəfə Ukrayna rəhbəri V.Zelenski ilə da-

nışqlar aparmağı təklif edəcək.

"Hürriyet" in yaxıdışı xəberə görə, Ərdoğanla Putinin görüşündə en mühüm mövzu Ukrayna baş verenlər olacaq. Türkiye lideri Rusiya prezidentinə bəyan edəcək ki, ölkəsi münaqişəyə

son qoymaq və vasitəçilik təşəbbüsleri ilə davamlı atəşkəsə nail olmaq üçün bütün səyərləri davam etdirəcək. Ərdoğan məsəlinin diplomatik yolla həllini vurğulayacaq.

(səh.3)

Validenlər nəfəs ala bilər, məcburiyyət olmayıacaq

Şagirdlər ötən ilki formaları ilə məktəbə gedə bilərlər

Yeni tədris ilinin başlanmasına 48 saatdan da az vaxt qalır.

Nə dərsi düşünen var, ne keçiləcək mövzuları, ne təhsil keyfiyyətini. Həminin başı məktəblə formasına qarışır. Validenlər Bakı Tikiş Evinin qarşısına toplaşır, izdiham yaranır, mağazalara axın var, amma forma yoxdu. Məktəb direktorları isə "formə "bu" rəngdə olmalıdır", deyib, iki ayagını bir başaşaq direyir, validenlərin mobil telefonlarına mesajlar göndərirler.

(səh.5)

İstanbulda atışmada yaralanan azərbaycanlıların adları açıqlanıb

İstanbul Sarıyer rayonunda yerləşən Vadi İstanbul ticarət mərkəzində dənən, 11.09.2022 tarixində axşam saat 8 radələrində naməlum qruplar arasında yaranmış silahlı münaqişədə dördü azərbaycanlı olmuşla 6 nəfər yaralanıb.

Bu barədə APA-ya Azərbaycanın İstanbulda Baş konsulluğu xəber verilib. Bildirilən ki, hadisə neticəsində Rakif Əliyev, Mahrec Kerimov, Azer Amanov və Quşam İbrahimov xəsaret alıb: "Yaralılar Seyran tepe Hamidiyyə Etibən Eğitim və Araşdırma Xəstəxanasında müalicə olunurlar. Hadisənin yaranmış səbəbləri iddiyyəti polis səbəsi tərəfindən araşdırılır. Neticəsi barədə eləvə məlumat veriləcək".

AzTV-nin aparıcısına AZAL-da vəzifə verildi

Azərbaycan Televisiyasının aparıcısı Nərim Xəlilova Paşa Kəsəmənskinin rəhbərliyi etdiyi "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin İctimaiyyətə əlaqələr xidmətinin mütbəbat katibi vəzifəsinə təyin edilib.

Nərim Xəlilova Azərbaycanın KİV-inde böyük təcrübəyə, uzun müddət televiziyyada çalışıb. Bildirilən ki, İctimaiyyətə əlaqələr xidmətinin rəhbərliyi etdi.

3 nəfər ölüb

Daha 76 nəfər koronavirusa yoluxub

Azərbaycanda

koronavirus (CO-VİD-19) infeksiyasına 76 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 80 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahdan

"Şərq"ə verilən məlumatə görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 3 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 817 938 nəfər koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 805 709 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, hazırda 2 372 aktiv xəstə var. Bu günə qədər 9 857 nəfər vəfat edib.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 1 916, bu günü qədər isə ümumilikdə 7 195 841 test icra olunub.

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəfatlı	
İstehsal	817 938
İstehsal və müalicədən sonra qədər	805 709
İstehsal və müalicədən sonra qədər	2 372
İstehsal və müalicədən sonra qədər	7 195 841
İstehsal və müalicədən sonra qədər	9 857
İstehsal və müalicədən sonra qədər	3

Böyük gəlir gətirəcək

Kruiz səyahəti üçün Azərbaycanın çox geniş imkanları var

"Varislərlə müsahibələr"ə xüsusi diqqət məni hədsiz sevindirdi"

Hafiz Əhmədov: "Mən bu müsahibələri Tovuzda ucqar dağ kəndində yaşayaraq hazırlanışam"

(səh.4)

(səh.6)

Yunanistan Türkiyənin qarşısında dayana bilməz

Afinanın Ankaraya qarşı təxribat cəhdlərinin arxasında Qərb dayanır

Türkəy ilə Yunanistan arasında illərdə davam edən gerginlik sənqimət bilmir. Son günler iki ölkənin döyük təyyarələri arasında Egey və Şərqi Araqı dənizində yaşanan hədəsələr diplomatik böhranı pikkət həddə çatdırıb. Türkiye Yunanistanı Krit adasında yerləşdirilmiş F-16 döyük təyyarələrini təqib etməkdə ittiham edir. Yunanistan isə Ankaranı həməkəni pozmaqdə günahlandırır.

Türkəy Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Yunanistana her an zərər endirilə biləcəyinin mümkünlüyü barədə xəbərdarlıq edib. Ərdoğan bildirib ki, Türkiye "Yunanistan təxribatları" mövcudunu NATO səviyyəsindəne qaldırıb: "Düşnürüm kimi, Afinə Türkiye ilə münasibətlərde gelecek addımları təhlil edəcək. Əks halda, dediyim kimi, her an zərər endirilə bilər".

Türkəyin Xarici işlər naziri Məvlud Çavuşoğlu da Yunanistana xəbərdarlıq edib. Nazir deyib ki, Afinə kimseňin maşası olmamalıdır. "Türkəyin dostluğunu qədim olduğu kimi, mübarizəsi de

əhemmiliyəlidir". Məlumat üçün bildirik ki, NATO müttefiqləri - Yunanistan və Türkiye erəzi mübahisələrindən görə dəfələrə silahlı münaqişə həddinə çatıblar. Gərginliyin yeni mərhəlesi Yunanistanın Rusiya istehsalı olan S-300 hava hücumundan müdafiə sistemlərini yerləşdirməsi ilə başlayıb. Yunanistan Türkəyin S-300 hava hücumundan müdafiə sistemləri ilə təhdid etməkdədir.

İki ölkəni üz-üzə qoynuq sebeblərdən biri "12 ada"

dir. Egey denizinin cənub-şərqiində "12 ada" olaraq bilinən, əslində sayı 12-dən çox olan bu adalar 20-ci əsrin əvvəllerinə qədər Osmanlı imperiyasına məxsus olmuşdur. Türkəy-İtaliya müharibəsində imzalanan müqaviləyə əsasən italyanlar işğal etdikləri 12 adanı geri qaytarmayıdı. Lakin 12 adanın statusu ikinci Dünya müharibəsinin sonunda qalib tərəf olaraq Yunanistana verildi. Yarım əsrden çoxdur ki, Egey adalarında Türkəy ilə Yunanistan arasında ada qalmışlığı davam edir. Gərginliyin digər səbəbi Yunanistanın Şərqi Egey adalarında hərbi texnika yerləşdirməsidir ki, bu da Türkəyin sərt reaksiyasına getirib çıxarıb.

İki ölkə arasındaki qarşılıqlı "Şərqi" təhlil edən Beynəlxalq Münasibətlər və Diplomatı Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Samir Hümbətov deyib ki, Yunanistan və Türkəy hərbi sahədə müqayisə olunmayaq dərəcədə fərqli ölkələrdir. Analitik bildi-

rıb ki, Türkiye'nin müdafiə sənayesi nazirliyi sürətli inkişaf etməkdədir: "Yunanistan 10 il-dən artıq ki, iqtisadi-siyasi böhranlardan eziyyət çekir. Diger yandan ölkədən 5 ay ərzində ABŞ hərbi bazasının qurulması onu göstərir ki, Yunanistanın özünən hərbi potensialı yüksək deyil. Afinanın Türkəyə qarşı təxribat cəhdlərinin, təhdidlərinin arxasında Qərb dayanır. Qərb Türkəyə qarşı birbaşa, yeni arada vasitəçi olmadan təxribatı el atması mümkün olmadığını görə, bunu Yunanistan kimi elə dövlətlər vasitəsi ilə heyata keçirirlər. Ancaq nəzəre alıma lazımdır ki, Yunanistanın hərbi dəniz qüvvələri, ne quru qoşunları, ne de hava hückumundan müdafiəyə görə Türkəy ilə müqayisə oluna bilər".

Eksper特 vurğulayıb ki, "12 adalar" məsə-

lesi tərəflər arasında ziddiyətli məqamlar-dandır: "Həmin adalar Türkəyə texminin 2, 2,5 kilometr mesafədedir. Dövlətərəsindən deniz sərhədləri mille təyin edilir. Yunanistan 6 mil olunur. Deniz mesafəsinin 10-12 mili qaldırmak isteyir. Türkəy isə haqqı olaraq buna qarşı çıxır. Afinaya hökuməti zaman-zaman "12 adalar" məsəsini gündəmən getirirək tərəflər arasında gərginliyi saxlamağa çalışır. Lakin bir da deyirəm, bu gərginlik sadəcə Yunanistanın maraqlarına xidmet etmir. Afinaya açıq və gizli destek verən Qərb ölkələrinin de burada maraqları var. Türkəyin Araqı dənizində böyük qaz yataqları tapmasından Qərbədə ciddi narahatlılıq doğurur. Konkret olaraq Türkəyin bu istiqamədə irəli-ləməsinə istəm və buna mane olmaq üçün əlla-rindən gələnlərdir. Şimali Kiprin Türkəy tərəfindən qorunması və himayə edilmesi də həmin dairələrin narahatlılığını səbəb olma-sıldır".

İsmayıllı Qocayev

Bakı, Naxçıvan və Quba

Yerli turistlərin ən çox ziyarət etdiyi şəhərlər açıqlanıb

2021-ci ilde daxili sefərlərin ən çox təşkil edildiyi şəhərlərin adları açıqlanıb.

Bu barədə APA-ya Dövlət Turizm Agentliyindən xəber verilib.

Bildirilib ki, ən çox ziyarət edilmiş ilk 3 destinasiya Bakı, Naxçıvan Muxtar Respublikası və Quba olub.

Bəzən destinasiyalardan sonra Qusar, Qəbələ, Xaçmaz, Gəncə, Şəki, Sumqayıt və Abşeron ise növbəti en çox ziyarət edilmiş şəhərlər siyahısındadır. Bakı bütün daxili seyahətlərin 31%-ni, Naxçıvan, Quba, Qusar və Xaçmaz isə 18%-ni təşkil edir. Gəncə, Şəki, Sumqayıt və Abşeron ölkədaxili edilən seyahətlərin 5%-ən azını təşkil edir.

Səfərlərin möqsədlərə görə bölgüsündə Bakı, Xaçmaz, Gəncə və Abşeron istisna olmaqla, digər destinasiyalara sefərlərin de-mək olur ki, yaradın çoxu dos-qohum ziyarəti möqsədilə edilib. Yerli turistlər işgəzar möqsədilə esasən Bakı (26%), Sumqayıt (14%), Abş-

ron (12%) və Gəncəni (10%) ziyarət ediblər.

2021-ci ilde Xaçmaz şəhəri 45% olmaqla esas istirahət məkanı kimi qeyd olunub, halbuki 2020-ci il üçün bu rəqəm 28% olub. Quba

(40%), Qusar (39%) və Şamaxı (38%) isə digər esas istirahət şəhərlərindən hesab olunur. Sağlamlıq möqsədilə Bakı (16%) və Sumqayıt (16%), alış-veriş möqsədilə isə esas şəhərlər Gəncə (13%) və Şəmkirdir (8%). Dini və digər möqsədli ziyarətlər ölkədaxili sefərlər üçün ele de maraqlı deyil.

Yerli turistlər tərəfindən təşkil edilən sefərlər ekseriyəti orta hesabla 1-3 gün (34-44%) və 4-7 gün (24-33%) təşkil edib. Birgülük sefərlərin ekseriyəti Bakı və Abşeronaya həyata keçirilir (17%). 8-14 günlük sefərlərə üstünlük verilən şəhərlər Şəmkir, Bərdə və Şəkidi (her biri 14%). Seyahət müddətinin

15 gün və daha uzun müddətə təşkil etdiyi rayonlarda isə Bərdə və Xaçmaz qeyd edilənlərdir.

Bakıda MDB Silahlı Qüvvələri Qərargah Rəisləri Komitəsinin iclası keçiriləcək

Bakıda MDB dövlət-lərinin Silahlı Qüvvələrinin Qərargah Rəisləri Komitəsinin növbəti iclası keçiriləcək.

Bu barədə "Şərqi" Mədafiə Nazirliyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Sentyabrın 12-de MDB-nin naziri, birinci müavini - Azerbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev ölkədə sefərdə olan Müsteqil Dövlətər Birliyi (MDB) Mədafiə Nazirliyinin katibi general-major Yuri Daşkin ilə görüşüb.

Görüşdə cari ilin oktyabr ayında Bakıda keçirilməsi planlaşdırılan MDB İştirakçı dövlətlərinin Silahlı Qüvvələrinin Qərargah Rəisləri Komitəsinin növbəti iclası ilə bağlı təşkilatlı məsələlər müzakirə olunub.

Tərəflər iclasın keçiriləcəyi yərə baxış keçirməyi qərara alıb və bir si-

Ermənilər 10 noyabr razılaşmasını pozur

Təxribatların trayektoriyası dəyişib, indi də Ermənistanla Azərbaycan cəbhə xətti aktivləşib

Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatları davam etməkdədir. Son günler Azərbaycan-Ermənistən sərhədinin Kelbəcer, Laçın istiqamətində atəşkəsi davamlı pozan erməni silahlıları tərəfindən Kelbəcer rayonunun Ağqaya yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərimiz atəş tutulub. Ordumuzun bölmələri tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görürlər.

Gədəbəy rayonun Novoivanovka yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərimiz ermənilərin atıcı silahlardan atəşə meruz qalıb. Bundan başqa, Rusiya sühəmərlərinin yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanun erməni silahlıları tərəfindən Kelbəcer rayonunun Ağqaya yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərimiz atəş tutulub. Ordumuzun bölmələri tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görürlər.

Beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Əziz Əlibaylı deyib ki, Qarabağ cəbhəsinin ifası ilə Ermenistana Azərbaycan cəbhə xətti aktivləşib. Analitikə görə, Gədəbəy Novoivanovka kəndinin atəş tətüləməsi maraqlı müşahidədir:

"Ermenistən ilk dəfə aktiv olaraq 2020-ci ilde Tovuzda cəbhə xəttini genişləndirməyə cəhd etmiş, nəticədə 27 sentyabrda müharibə başlamışdı. İndi hücumların trayektoriyası

deyib. Ermenistan Qarabağ xəttini özünün dövlət serhədline çəkməkdədir. Bunun neti-cisi bize nəyi deməye əsas verir? Ermənilər 10 noyabr razılaşmasını pozur. Görüşlərin neticələrinə zərər vurur. Azərbaycan əvvəlki sebəblər daxil özünün daxili erəzi vəhidiindən müharibə imkanlarını başa çatdırıb. Eyni sebəblər BMT-51 madde ilə serhədlərə daxıl. Bu atəşənən möhrəbəyə və Azərbaycanın öz təhlükəsizliyini temin etməsi üçün müdəxilələrə əsas verir. Bu müdəxilələr sülh möqaviləsini, kəndləri və dəhlizlərə həll edə bilər".

Milli Həmrəylik Partiyasının sədri Əli-sahib Hüseynov isə deyib ki, təxribatlar Ermənistən Baş naziri Nikol Paşinyanın hileyər planının bir hissəsidir: "Ermənistən lideri Rusiyanın Vladivostok şəhərində keçirilən Şərqi İqtisadi Forumundan qaydan dan sonra səhū danışçıları pozmaq üçün gərginliy artracıq addımlar atmağa başla-yıb. Bu da Nikol Paşinyanın Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Brüsselde avqustan 31-dəki görüş zamanı Azərbaycanın səhū yolu gündəliyə daxil olunmuşdur. Onunla bağlı razılaşma xəttine tamamilə ziddir. Ermənistən liderləri real səhūlərin yayınlaşığı üçün hər zaman bu cür avantürist davranışları sergileyib və qeyri-ciddi siyasetçi oldularını səbüt ediblər. Bu cür sürüşkən liderləri real-lı hissina qaytarıbməyin səhū məcbur etməyin tek yolu hərbi güc tətbiqindən keçir. Odu ki, Azərbaycan Ordusunun "dəmir yumruğunu" hər zaman hazır vəziyyətdə olmalıdır".

İsmayıllı Qocayev

Iran Rəşt-Astara dəmiryolunun çəkilişini uzadır

İlin axırına qədər konkret addımlar atılmasa, prosesin dondurulduğu aydın olacaq

"Ermənistən Mehri vəsiyətli dəmiryolunun çəkilişini dondu-rub".

Bunu Bakı Politoloqlar Klubunun rəhbəri Zaur Məmmədov deyib. Eksper特 bildirib ki, İran Rəşt-Astara dəmiryolunun çəkilişini 2008-ci il-də bitirməli olsa da, hələ de uzadır: "Bakıda keçirilən Azərbaycan-Rusiya-İran arasında Şimal-Cənub la-yihəsi üzrə dövlət nümayəndələrinin görüşü pozitiv notları və geleceyə hesablanan bəyanatla bittid. Lakin Tehran 20 il-dən çoxdur ki, 164 kmlik yolu tibik qurtara bilir. Bakıda isə növbəti işçi bəyanat verildi. İlin axırına qədər konkret addımlar atılmasa, prosesin dondurulduğu aydın olacaq. Çünkü artıq təkintiye başlanımlıdır. Ermənistən Mehridən keçməli olan dəmiryolu xəttinə razılıq versə de, hazırda prosesi faktiki olaraq dondurub. Mənəcə, bu məsələdə həyiflənəməyə dəyməz. Hələlik vaxt və dehlizlə bağlı danışçılar davam edəcək. Onsuz da bir məsələ deqiq belliidir. Qəribə Zəngəzur Şərqi Zəngəzur İqtisadi zonasına birləşməlidir".

İsmayıllı

Beynəlxalq təcrübə öyrənilib

"Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanunun hazırlanmasında təkliflər nəzərə alınacaq

"Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun zamanın tələbidir. Bu barədə millət vəkili Cey-hun Məmmədov deyib. Deputat bildirib ki, həzirki "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu 30 il bundan əvvəl - 1992-ci il 3 iyun tarixində qəbul edilib.

"Ölkədə formalaşan yeni siyasi konfiqurasiya, müasir çağırışlar, dönya-da baş verən yeniyən tenden-siyalar qanunvericilik sahəsində de siyasi sistemlər təkmilləşdirilməsini zəruri edir. Milli Meclisde təmsil olunan bütün siyasi partiyaların nümayəndələri "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsinin hazırlanması üçün müraciət ediblər. Qeyd etmək lazımdır ki, qanun layihəsinin hazırlanması prosesi demokratik və şəffaf şekilde təşkil edilib. İlk defə olaraq qanun layihəsi Milli Meclis'in plenar iclasına, həmçinin komitələrin iclasına çıxarılmazdan əvvəl Milli Meclis şəhərindən təqdim edilib. Sentyabrın 28-ne qanun layihəsinin ilk icti-mai dəlinənən keçiriləsi təyin edilib. Layihənin hazırlanmasında siyasi partiyaların iştirakı təmin edilib. Cəbhə xəttini təmİN edilib. Sentyabrın 28-ne qanun layihəsinin ilk icti-mai dəlinənən keçiriləsi təyin edilib. Layihənin hazırlanmasında siyasi partiyaların iştirakı təmin edilib. Cəbhə xəttini təmİN edilib. Sentyabrın 28-ne qanun layihəsinin ilk icti-mai dəlinənən keçiriləsi təyin edilib. Layihənin hazırlanmasında siyasi partiyaların iştirakı təmin edilib. Cəbhə xəttini təmİN edilib. Sentyabrın 28-ne qanun layihəsinin ilk icti-mai dəlinən

hökuməti de bunu dərk edir. Moskvanın apardığı informasiya müharibəsi effektini vermir. Putin üçün hazırlanmış piar kampanyası çox aşağı seviyyədədir. Rus eñirlərində her gün eyni adamlar çıxış edir ve eyni argumentləri sesləndirir. Yarım ildən çox çəken proses insanları yormaqda və aparılan siyaset bumerang effekti verməkdir. Putin ümidi edir ki, yaxın günlərdə Türkiye vəsətisi ilə Zelenski ilə dili tapacaq. Amma Zelenskinin görüşə razılıq verecəyinə inanıram. Düzdür, Böyük Britaniyanın əfsənəvi kralığının ölümü ilə bir qədər fasile yaranmış ola bilər. Ancaq bu o demək deyil ki, ingilis keşfiyyatı Ukraynada fealiyyətini sonlandırib.

C.Nuriyev vurğulayıb ki, eslinde Kiyevin başqa çıxış yolu yoxdur, yəni

Putinin ətrafı üzücü müharibədən yorulub

Türkiyə Prezidenti Recep Tayyib Erdoğan Samərqəndə Şəxay Əməkdaşlığı Təşkilatının Zirvə toplantısında rusiyalı həmkarı Vladimir Putiniñ görüsə ona növbəti dəfə Ukrayna rəhbəri V.Zelenski ilə danışıqlar aparmaq təklif edəcək.

"Hürriyət" in yaydığı xəbəre görə, Erdoğanla Putinin görüşündə ən müümöz Ukrayna baş verənlər olacaq. Türkiye lideri Rusiya prezidentinə bayan edəcək ki, ölkəsi münaqişəyə son qoymaq və vəsitsizlik teşəbbüsleri ilə davam atəşkəsənən olmaq üçün bütün seyrləri davam etdirəcək. Ərdoğan məsələnin diplomatik yolla həllini vurğulayacaq. Bundan əlavə, Putin və Ərdoğan "taxıl dəhlizi"nın effektiyini de müzakirə edəcək. Ərdoğan Rusiyadan malların Türkiyənin koordinasiya etdiyi gəmilərə dəhliz boyu gəndərilməsinin xahiş edəcək. Samərqənd sefirinin ərdoğana BMT Baş Assambleyasının 77-ci sessiyasında iştirak etmək üçün sentyabrın 17-22-də ABŞ-də səfərədən olacaq. O, sessiyaya Rusiya-Ukrayna müharibəsindən taxıl tədarrük, Ünvanlıstanla Türkiye arasında gərginlik,

terroraq qarşı mübarizəyə dair ismisi verəcək. Səfər çərçivəsində Türkiye lideri ABŞ dövlət başçısı Cozef Bayden və başqa rəsmilər görüşəcək. Bu temaslarda da Rusiya-Ukrayna müharibəsinin müzakirə olunacağı istisna edilmər.

Siyasi elmlər doktoru, professor

Ərdoğan Rusiya prezidentini növbəti dəfə danışıqlar masasına dəvət edəcək

Cümşüd Nuriyev "Şərq" e deyib ki, son günlər Ukrayna ordusunun hücumu keçməsi nticəsində Xarkov istiqamətində ciddi uğurlar alıb olunub. Professorun sözlerine görə, Rusiya Ukraynanın Qara denizə çıxışına bağlamış üçün əsas qüvvələri cənub'a yönəldirdi, Ukrayna cənublu yanışı, şimal və şərqi istiqamətlərində də eks-hücumu keçərək rüslərə ciddi zərbə vurdu: "Xarkovda yaşayış menteqələrinin azad edildiyi deyil. Bu, Rusiyinin möğlülüyütinin başlangıcıdır. Rusiya

itiracayı heç nə qalmayıb: "Aylardır müharibə gedir, şəhərlər, kəndlər, infrastruktur tamamilə dağıdırıb, insanlar qəzqin düşüb, xarici ölkələrə axtıslar. Zelenski istəsə belə geriye addim ata bilmez. Fərqli davranış, hansısa məsələdə güzət ölkədə vətəndaş müharibəsinin əsasını qoymuş olar ki, bu, müharibədən daha tehlükəlidir.

İndiki döndəmdə mürmük olan addim atəşkəs mühəngəti dayandırılması və orduların hazırlı məvqelərində qalmasıdır. Ukrayna bılır ki, gec-tez bunuandan teleb edəcəklər. Ona görə de imkan yaranışken dənə böyük ərazini ruslardan təmizləməye çalışır. Rusiyada da çox ciddi gərginlik var. Putinin ətrafindakılар üzü Müharibədən yürürlərlər. Amma sovet ideologiyası ile yaşıyan Kreml hələ də qısaçılıq hissindən el çeka bilmir. Hələdən Türkliyə lideri şəxsi teşəbbüsleri ilə müharibəni dayandırmaq üçün elindən geleni edəcək. Əger anlaşma olarsa, gelen ay liderlər bir masa arxasına əyəldirmək mümkün halı gelər. İki ölkə de anlayır ki, savaş onlar üçün felakət ve sağlamlıq yaradır".

İsmayıł Qocayev

Kreml heç vaxt imzasına hörmət etməyib

Rusya mediasında yenə anti-Azərbaycan yelləri əsəcək

Azərbaycan ilə Rusiya arasında hökumətlərin beynəlxalq informasiya tehlükəsi zişliyinə təmin edilmiş sahəsində əməkdaşlığı haqqında saziş təsdiqənib. Buna nübü Presidet İlham Əliyev Fərman imzalayıb. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdəxəlli prosedürələrin yərini yetirildiyi bəredə Rusiya Hökumətinə bildiriş göndərəcək.

Səzis 2022-ci il iyunun 24-də Bakı şəhərində imzalanıb. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, burada informasiya boşluğundan və texniki tehlükəsizliyindən səhəbət gedir. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələri belə kiber tehlükəyə üzürlərlər. Azərbaycan da bu təhdidlərlə mübarizə aparmaq məcburiyyətində qalır. 44 günlük müharibə başa çatısa da, informasiya cəbhəsində müharibə bitməyib. Dövlətin strateji qurumlarının informasiya təminatını heyata keçirən saytlara kiber hücumlar təşkil olunur.

Həmçinin, ölkəmizə bağlı gərcəzli, cəmiyyətdən çəşqinqılıq yaranan informasiyalar yayırlar. Müharibə və sonrakı döndəmə Rusiya metbuatında ölkəmizə qarşı çirkin kampaniya aparıldı. Onların arasında təbib ki, erməni lobisi davarındır. Lakin hücumlar Rusiyadan edilirdi. Rusiyadan bezi media qurumlarında Azərbaycanda informasiya çəşqinqılıq yaratmaq məqsədilə qərəzlə yazılar dərc

öhdəliyin yerine yetiriləcəyi deməkdir. Amma Rusiyada belə enəne yoxdur. O baxımdan Rusiya ilə imzalanmış sazişə bağlı cənə də xoş ifadələr işlədə bilmirik. Xatırlayırsızsa, saziş imzalanandan dərhal sonra Rusiya mediasında anti-Azərbaycan yelləri əsməye başlıdır. Halbuki, Rusiya hökuməti nəzarətində olan media qurulularına təpsirinq verdi ki,

"Azərbaycanla saziş imzalamışdır, bù cür neqativ hərəketlərənən cəkin". Lakin əfsuslar ki, əksini müşahidə etdik. Xüsusiyyət, M.Simonyanın başçılıq etdiyi media qurumları anti-Azərbaycan kampaniyasını bu gün de dəvəm etdirir. Özü de tekce Rusiya daxilində deyil, bir neçə başqa ölkələrdə de cərkin fealiyyətlərini sürdürürlər. Ermenistandakı "Sputnik Armenia" erməni mediası kimi Azərbaycana qarşı kampaniyalarda başda gedir. Ona görə de Rusiya ilə növbəti sazişdən irəli gələn tapşırıqları yerine yetirməlidir. Neticələrin nə olacağını zaman göstərəcək. Hələlik mən çox ümidi deyilim. Məşhur deyim var: - "Ruslara imzalanmış istenilən müqavilə su üzərinə yazılım yazı kimidir". Rusiya dövləti özüne hörmət edirə, bu sazişdən irəli gələn öhdəliklərinə eməl etməlidir. Əks təqdirdə Azərbaycanın atacaq addimlar bəllidir. Ümid edək ki, heç olmasa, bu anlaşmadan sonra Rusiya anti-Azərbaycan kampaniyalarını dayandıracaq".

İsmayıł Qocayev

3 gündür icazə verilmir

570 nəfər azərbaycanlı zəvvvar İran-Iraq sərhədində qalıb

Azərbaycanlı zəvvvarlar İran-Iraq sərhədində qalıb. Bu bəredə "Şərq" e həzirdə sərhədə olan zəvvvarlardan Təhrib Cəfərov məlumat verib.

Təhrib Cəfərov bəlib ki, Azərbaycandan İraqın Kerbəla şəhərinə ziyyətə gedən zəvvvarlardan 570 nefer 3 gündür ki, İran-Iraq sərhədində saxlanılıb və İraq ərazisində buraxılmışdır. Niye sərhədden buraxılmadığımıza dair biz heç bir məlumat verilmir, səbəb açıqlanırmış. 3 gündür ki, sərhədə xeymelerde (çadırarda) yaşayıraq. İraq ərazisində buraxıl-buraxılmayıcagımızı da bilmirik. Sənədlərimiz qaydasındadır. Niye sərhədden buraxılmadığımıza dair biz heç bir məlumat verilmir, səbəb açıqlanırmış. 3 gündür ki, sərhədə xeymelerde (çadırarda) yaşayıraq. İraq ərazisində buraxıl-buraxılmayıcagımızı da bilmirik. Çünki daqiq bir söz deyilmir. "Bu gün, sabah..." deyirlər, vaxt keçir. Təhrib Cəfərov həzirdə zəvvvarların İranla-Iraq

arasındaki "Xosrovı" keçid məntəqəsində olduqlarını bildirdi. Zəvvvarın dediyinə görə, İraq tərəfi zəvvvarçı zəvvvarların girişinə qadaq yoxub. Təhrib Cəfərov guman edir ki, belə ki qadaqaya səbəb hərəkətində Kerbəla istiqamətində zəvvvar axınının güclü olmasına. Ola bilsin ki, İraq dövləti axının bir qədər seyrəlməsini gözləyir, növbəti zəvvvar qruplarının ölkəyə girişinə bundan sonra icazə veriləcək.

İraq sefərləri rəsmi seviyyədə təşkil olunmadıqdan zəvvvarlar oxşar problemlər tez-tez qarşılışır. İraq, Nəcəf-Kufa-Kerbəla ziyyətəri adətən fərdi şirkətlər, fərdi şəxslər tərəfindən təşkil

edilir. Qafqaz Mütəxəssisləri idarəsi isə regionda baş verən malum hadisələr səbəbindən zəvvvarlara Kerbəla ziyyətəndən çəkinməyi tövsiyə edir.

Məlahət

Türkmənistanın qapıları döyülür

Rusiya öz qazını bu ölkə üzərində Pakistan və Hindistan bazarlarına çıxarmaq istəyir

Rusiya Avropaya qazın naqlini azaltmaq məcburiyyətində qaldıqdan sonra yeni bazarlar axtarmağa başlıyib. Əsas alternativ bazar Çindir. Rusiya Sibirdə Çine boru xətti cəkib və ikincisini de inşa etmək istəyir. Kreml başqa qonşu ölkələrde bu sahədə əməkdaşlığı genişləndirməyə çalışır. Belə ölkələr dənə bər Türkmenistandır.

Rusiyadan "Qazprom" şirkətinin rəhbəri Aleksey Miller bir müddə avvel Aşqabadda gederek ölkə rəhbərləri ilə fikir mübadiləsi aparıb. Miller Türkmenistan Prezidenti Sədrə Berdiməhəmmədovla enerji sahəsindəki əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə edib. Rusiya Türkmenistandan qazını almış çətinliyə. Rusiya Türkmenistandan qazını alması çətinliyə. Rusiya Türkmenistandan qazın qazın Avropaya satır. Həzirdə isə Rusiya öz qazını Avropaya sata bilmir. Türkmenistan və Rusiya Çine qaz satırlar. Əsildə Rusiya və Türkmenistan Çin bazارında rəqibdirlər".

Şahinoğlu bayan edib ki, Rusiya Türkmenistandan qazın qazın Avropaya axtarmağına cavab verir. Rusiya Türkmenistandan qaz alır. Kremlin məqsədi başqa ölkələrin Türkmenistanda mövgələrinin möhkəmənəsində mane olmaqdır. Ancaq Avropa bazarını itirməkdə olan Rusiyadan Türkmenistandan qazın qazın alması çətinliyə. Rusiya Türkmenistandan qazın qazın Avropaya satır. Həzirdə isə Rusiya öz qazını Avropaya sata bilmir. Türkmenistan və Rusiya Çine qaz satırlar. Əsildə Rusiya və Türkmenistan Çin bazarında rəqibdirlər".

Şahinoğlu bayan edib ki, Rusiya Türkmenistandan qazın qazın Avropaya axtarmağına cavab verir. Rusiya Türkmenistandan qaz alır. Kremlin məqsədi başqa ölkələrin Türkmenistandan mövgələrinin möhkəmənəsində mane olmaqdır. Ancaq Avropa bazarını itirməkdə olan Rusiyadan Türkmenistandan qazın qazın alması çətinliyə. Rusiya Türkmenistandan qazın qazın Avropaya satır. Həzirdə isə Rusiya öz qazını Avropaya sata bilmir. Türkmenistan və Rusiya Çine qaz satırlar. Əsildə Rusiya və Türkmenistan Çin bazarında rəqibdirlər".

Politoloq Elxan Şahinoğlu bildirib ki, Kreml Türkmenistana ehtiyaçı yaranıb. Analitikə görə, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin keçmiş türkmen həmkarı Qurbanqulu Berdiməhəmmədova orden vermesi təsadüfi deyil:

"Görünür, Putin hesab edir ki, hazırlı prezident atanın məsləhəti ilə dövləti idarə edir. Rusiya qazının Türkmenistandan qazın qazın alması çətinliyə. Rusiya Türkmenistandan qazın qazın almayı qazın qazın alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən hecmədə qaz alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən hecmədə qaz alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən hecmədə qaz alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən hecmədə qaz alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən hecmədə qaz alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən hecmədə qaz alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən hecmədə qaz alır. Bu, her iki dövlətin maraqlarına cavab verir". Səfər sözlerinə görə, Avropaya qaz neqəlini dayandırıqdan sonra Rusiya və Türkmenistandan qazın qazın alması əsas bazarlardan biri Çindir. Rusyanın Türkmenistandakı sefiri Aşqabadda sefərindən bir neçə gün sonra açıqlama verərək iki ölkənin qaz bazarının bir-birinə rəqib olduğunu iddia edib: "Biz əməkdaşlıq edirik. Rusiya Türkmenistandan müəyyən

Valideynlər nəfəs ala bilər, məcburiyyət olmayacaq

Şagirdlər ötən ilki formaları ilə məktəbə gedə bilərlər

Əli Əsədov
Azerbaycan Respublikasının Baş naziri, Bakı şəhəri, 17 mart 2022-ci il

Gördündüyü kimi Baş nazir həzirdə istifadədə olan geyim formalarının - yani, eəziz valideynlər, öten il, bəlkə ondan da eəvel aldıgınız məktəblə formalarını (elbette, eger uşağın bədən ölçülərinə uyğun düşən) hələ ki, övladınızna geyində bilərsiniz. Sizdən mütləq yeni məktəblə formalı tələb edən məktəb direktoru, sinif müəssisəsinə Baş nazirin qərarını xatırladın. Kubud deym, gözlərinə təpni! Valideynlərin yeni məktəblə formalı almış canfəsanlılığı da səbəsiz deyil. Övladı birincini sinfə gedən, yaxud öten ki geyindiyi forma əynine artıq dar gələn məktəbinin valideyni, tamamilə doğru olaraq, mənətiqin neticə çixarı: indi eəvelki

model forma alsam, məcburam yeni ilde, yeni modelde olañ alım. Bu, ikiqat xərcdir. Ona görə də özün BTE-ye, mağaza ya "vurur" ki, bəri başdan, bürdəfələ yenisini elde etsin. Bir dəfə xərci çıxın. Məktəblə geyimi destinin qiyməti 100 manata çatır. Uzunqol, qısaqlı köynək, polo, etek, şalvar, jaket, jilet. Məktəblə formalı ile məsələ bitmir. Məktəb ləvəzəmati da almaq lazımdır. Amma yox, məktəblə formalınlı, coxillik qazanc menbeniyə çevirinlər heç qoymayı, zəvallı kasib valideyn (lap olsun, imkanlı, niya iki deka məktəblə formalı almılmalıdır!?

M.R.) kasıbügün dərdini çəksin. Bu vurhavurda bir ağıllı adam çıxıb deməlidir ki, av valideynlər, övladınızı məktəbə getirin, hansı formada gelirse, gəlins, te ki gəlins. Bize uşaqlarımızın sadavallığı, mərifələnməyi vacibdir, forma ikinci, üçüncü dərəcəli məsələdir. Hərədə bərəkəli, ciyərlə maarifpərvər! Vəziyyət bu qədər bəsit və eyni zamanda dəhşətdirdi.

"Bakı Tikiş Evi" ASC-nin satış şöbəsinin müdürü Etibar Əzimovun açıqlamaları da KİV-lərdə geniş yayılıb. E.Əzimov yaranmış vəziyyətin səbəblərini bəla izah edir: "BTE-də gün ərzində 1200-1500 məktəblə formalı istehsal edilir. Burada da 2 mağaza fəaliyyət göstərir. Hemin mağazaların formaların satışı heyata keçirilir. Bununla biz sadığımız məhsulə zəmanət vərə bilirik. Bu formalar başqa yerdə satılında bir az baya satılır. "Bravo" supermarketlərinə de 6000 min forma verildi və satıldı. Biz çox məhsul istehsal edə bilmirik. Bir tikiş fabrikı Bakıdakı bütün sağidlər məktəblə formalısına nece istehsal edə bilər?!

Biz özəl müəssisəyik. Əsas işimiz herbi palṭaların tikilmesidir. Ona görə də biz bütüt işimizi atıb, yalnız məktəblə formalı istehsal edə bilmirik. Bu bərədə heç bir məsuliyyətimiz yoxdur. Nə Elm və Təhsil Nazirliyi, na de Bakı Şəhəri üzre Təhsil idarəesi (BŞTİ) bize tapşırıq verir, müqavilə bağlamayıb. Keçən il məktəblə formalı istehsal etdiyimiz üçün bu il de istedik ki, bu işə kömək edək. Lakin bir fabrik bütün tələbatı ödəye bilmez".

E.Əzimov "Report" a açıqlamasında isə bildirib ki, yeni məktəblə formaları ilə bağlı qərar gec verilib, ona görə də formaların sonundakı tətbiq edilir. "Çağrı Mərkəzi" ilə elaqə yaratsınlar.

mələri tikiq çatdırmaq mümkün deyil. Bu mesələyə cavabdeh olanlardan heç kim müəssisəyə müraciət etməyib. BTE-nin heç bir qurumla müqaviləsi yoxdur. Dörd rəngdən hansının tikişiməs bele deyilməyib. BTE özəl müəssisədir və kreditlə işləyir. Dövət yardımı alır. Bir müəssisə Baki məktəblərinin tələbini qarşılaya bilər.

E.Əzimov bütün valideynləri və dəha çox Təhsil Nazirliyini, təhsilsə bağılı sonu negativ nəticələrə getirib çıxaran qərarlar veren strukturları düzündürək açıqlama verib: "İzdihama səbəb məktəb direktorlarının valideynləri məcbur etməsidir. Göndərilər ki, mütləq alınmamalıdır. Niye? Elm və təhsil naziri də yeni məktəblə formalarının alınmasının könülü olduğunu deyir. Məcburyet yoxdur. Amma məktəb direktorları valideynləri məcbur etmərlər. Niye direktorlar bərədə ölçü götürülmür? Niye onlara başa salınır ki, valideynləri incitməsindən. Yaranan ajitata səbəb məktəb direktorlarıdır. Anbarımızda köhnə məktəblə formalı var. Amma heç kim istəmir. Hami yenisi isteyir. Məktəblə formalar 1-4-cü siniflər üçün məcburdur. Yuxarı siniflərə oxuyan sağidlər valideynləri de gelir ki, forma verin".

Bəla bir barbad vəziyyət hökm sürrür. İylə ayında isə Bakı Şəhəri üzre Təhsil idarəsinin müdürü Mehriban Velyayeva jurnalistlərə açıqlamasında belə demişdi: "Həsab edirəm ki, sentyabr ayından heç bir təzyiq olmadan, əksinə, sevinər, bu istiqamətde yaşıx menzərəni görərək qiyiliyyətə başlayacaq". Sevinməli bir şey yoxdur, yaşıx menzərə de görünmür. Görünən, forma axtarışında olan valideynlərin eəsb krizi keçirməlidir. Sadə bir məsələnin bu dərəcədə ağırlı vəziyyət almasının bir səbəbi de forma seçiminin məktəb pedagoji şurallarının öhdəsinə buraxılması, seçime səbstlik verilməsidir. Məsələnin sade həlli, prosesin aşırı yüarılmışlığı üçün ölkə üzrə bütün orta ümumtəhsil məktəblərində vahid məktəblə formalısının - bir rəngdə, bir modeldə - tətbiqi olardı.

Problemin başlangıcı uzun illər avvel - liseyler və kimlərə tərefindən "eləhiddə" status almış bezi məktəblərin ferqli məktəblə formalısına keçməsi oldu. Berbezələr aludəlik başlaşdı, tədris qaldı. Həqiqi vahid məktəblə formalı tətbiq ediləcək, bu qədər narazılıq, söz-söhbət de olmaz. Sagidlər formalarının rənginə, modelinə görə deyil, bilik və bacarıqlarına görə seçilər. Hardadi, o xoşbəxtlik!..

Melahət Rzayeva

P.S. "44 gündə torpaqları işğaldan azad edirik, məktəblə formalı labirintindən çıxa bilmirik" suali etrafında düşün-düyüm anladır nehayət, Elm və Təhsil Nazirliyindən gözənlənmiş açıqlama geldi: "2022-2023-cü tədris ilində yeni məktəblə formalarının tətbiqi ilə bağlı her hansı məcburyet yoxdur". Nazirliyin açıqlamasında qeyd olunur ki, sağidlər ötenlik formaları ilə məktəbə gələr bilər. Bununla bağlı, məktəb direktorlarına sağidlər məktəblə formalı tətbiq etmələrinə dair müvafiq tapşırıq verilib. Valideynlər məktəblə formalı ilə bağlı her hansı sual və ya problem olduğunu halda Elm və Təhsil Nazirliyinin 146-6, Bakı Şəhəri üzre Təhsil idarəsinin isə 146-1 "Çağrı Mərkəzi" ilə elaqə yaratsınlar.

dirib. Bundan sonra da heyata keçirək. Bile-bile texbatlara əl atırlar. Azerbaycan tərəfinən herbi eməliyyatların davamını isteyirler ve yaxud gözleyirlər. Texbatlara ya Rusiya tərəfindən gələn sifariş, ya da erməni lobbisiñin fealiyyətin neticesidir.

Rus metbutunda tirajlanan xəberlərde Azerbaycan günah-

Rayonlarımız atəşə tutulur

Növbəti "Qisas" əməliyyatı işə düşməlidir

Ermənistan Silahlı Qüvvələri Azerbaycanla dövlət sərhədindəki üç rayonda silahlı texbat törədiblər. Ermənilər sentyabrın 11-i Gədəbəy rayonunun Novoivanovka və Laçın rayonunun Hüsülü yaşayış məntəqələrinə istiqamətlərində yerləşən mövqelərinə atıcı silahlardan atəş açıblar. Bundan başqa, Rusiya sülhərəmlişlərinin müvəqqəti yerləşdiyi Azerbaycan ərazisində olan qeyri-qanuni silahlı dəstələrinin üzvləri isə Kelbəcer rayonun Ağqaya yaşayış məntəqəsinin müxtəlif mövqelərini atəşə tutub.

Ermənilərin səngiyyənən provokasiyaları barədə "Şərq"ə dənizan tanmış jurnalist, siyasi şərhçi Fuad Abbasovun qənaetinə, texbatlara "Qisas" əməliyyatının davamı kimi cavab vermək lazımdır: "Erməni tərəfi sanki eks-hükum gözleymiş kimi addımlar atır. Azerbaycan "Qisas" əməliyyatını gerçəklə-

landırır. Rusiya ictimaiyyəti dezinformasiya yararaq ölkəmizi əvvəlcədən münaqışda haqsız çıxarmaq üçün işlər görür.

Guya, erməni tərəfi sakit oturub. Dinc heyət istəməsinə baxmayaq, Azerbaycan onları qıcıqlandır. Durum "Qisas" əməliyyatının bir daha təkrarlanması, ardına yəni dənə texbatlara keçiləsi kimi qiyətməldirirəm".

Qeyd edək ki, bezi erməni kütləvi informasiya vasitələrindən Azerbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən Xocavən rayonunun Qırmızı Bazar yaşayış məntəqəsi istiqamətində guya atəşin açılması və neticədə məlki infrastruktur ziyan deyməsi barədə məlumat yoxdur. Azerbaycan Müdafiə Nazirliyi ermənilərin iddiasını təkzib edib. "Şayielerin heç bir real əsası olmadığını və həqiqəti əks etdirmədiyi" açıqlayıb.

Aygün Tahir

Toy dəvətnamələrinin sayı xeyli azalacaq

Bəzi şadlıq sarayları rəqabətə dözməyib bağlanacaq

larda sadəcə menyünün qiyməti deyil, bu və ya digər xidmətlərin de qiyməti bəhalaslaşır.

Sədliq saraylarında bəhalaslaşmanın dünya bazarlarında bəhalaslaşma ilə adekvat olduğunu deyən eksperte görə, bütün ölkələr artım və inflasiya prosesi gedir: "Biz de bu dövrdən bir parçası olduğumuz üçün şadlıq saraylarında bəhalaslaşma da başa düşünləndir. Hər birmiz ərzaq inflasiyasının nə qədər yüksək olduğunu görə bilirik. Bu bəhalaslaşma toy biznesinin sıradan çıxmamasına səbəb olmasa da, çox guman bezi şadlıq sarayları rəqabətə döze bil-

mədiy üçün bağlanmaq məcburiyyətində qalacaq".

İqtisadişçi həmçinin güman edir ki, bəhalaslaşma və sərətədən ibarət davam etse, insanlar toy dəvətnamələrinin sayını azaldacaq

və məclisler nisbetən kiçik ölçülü zallarda keçirələcək. Bir növ Azerbaycan toyları da avropalaşacaq və xoş günlərimizde sahəcə yaxın qohumlar, ailə dostları iştirak edəcək.

R.Qarayevin fikrincə, mövcud bəhalaslaşma dalğası fonunda rəqabətə davam getirmək üçün şadlıq saraylarının rəhbərləri eyni zamanla təsərrüfatı üzrə sahibkarlıq fealiyyəti ilə de məşğul olşalar daha yaxşı olar. "Yeni özərlərin ekib becərdiyi mehsulları özlərinə məxsus şadlıq saraylarında istifadə etslər, mehsulların bəhalaslaşması səbəbindən menyuda ciddi qiymət dayımı etməzler və bu da toy sahiblərinin mehz onları seçməsinə zəmin yaradır. Hazırda təsərrüfat sahibi olan insanların da bunu nəzərə alıb şadlıq sarayı tək istifadəye vermələri gelecekde uğur qazanmalarına getirib çıxarar".

Şeymən

Amerikan Mühərbiə Araşdırma İstututunun (ISW) analitikləri Rusiya-Ukrayna mühərbiəsini və nəticələri təhlil ediblər. Analitiklərin Ukrayna cəbhəsindəki veziyətlə bağlı ənənəvi hesabatında diqqətənən məqamlar yaralı. Qeyd olunub ki, Ukrayna, nəhayət, mühərbiənin gedisi öz xeyrinə çevirib:

"Lakin inidki eks-hükumular da nə vaxtsa daya-

Ukrayna mövqe döyüsləri aparır

Rusyanın formalasdırığı Donbas oxu artıq çöküb

nacaq, İşgalçi ruslar yeni müdafiə xətti quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum əməliyyatına hazırlıq etdir. "Rusların diqqətini esas hücumda keçirəcəklər. Güzilər quracaqlar, yerlərdə lokal hücumlar heyata keçirəcəklər. Ukrayna Silahlı Qüvvələri bütün eraziləri azad etmək üçün yeni hücumlar teşkil etməli olacaq. Bu baxımdan mühərbi 2023-cü ilə qədər uzanacaq. Vurğulanıb ki, Ukrayna həkimiyəti Xerson vilayətində eks-hükum ə

Bu da oldu...

Ana körpəsini zəhərləyərək öldürdü

Bakıda ana azyaşı oğlunu zəhərləyərək qətlə yetirib. Suraxani rayon Prokurorluğunundan "Şərq"ə verilən xəbərə görə, sentyabrın 9-da Suraxani rayonu Hövsən qəsəbəsində 2021-ci il təvəllüdü usağın ölməsi barede Suraxani Rayon Prokurorluğunun məlumat daxili olub.

Aparılmış araşdırılmalarla zərərəkmişin anası, 2002-ci il təvəllüdü Nərgiz Bağıyevanın uşağının yeməyinə hidrogen peroksid qataraq zəhərləmək qəsdən öldürməsinə əsaslı şübhələri müəyyən edilib.

Faktla bağlı Suraxani Rayon Prokurorluğununda Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Nərgiz Bağıyeva şübhəli şəxs qismində tutularaq istintaq çəlb edilib.

Hədise içtimaiyyətin tərəfindən canlılı kimini qiyamətləndirilib. Ananın öz övladını hansısa ambiisiya ve eposuna, yaxud sərbəst yaşamaq həvəsine qurban vermesi içtimaiyyət üzvlərini hiddətləndirir.

Valideyn məsuliyyətinin çox önemli olduğunu vurğulayan ekspertlər görə, bunun hüquqi tərəfi ilə ya-naşı, mənəvi tərəfi de var.

Psixoloq Nərgiz Hüseynovanın sözlorinə görə, uşaq onu qorudunu sandığı, sevdili, güvəndiyi bir varlıq tərəfindən öldürülür. Eyni zamanda qorumağa möhtəc olan, təhlükəyə qarşı cavab vermək bacarığı olmayan bir varlığın - körpə uşağın hayatdan məhrum edilməsi canılıkdır: "Bəle hadisələrin qarşısını almaq üçün qanunvericilikdən vələyimən məsuliyyətini artırmaqla yanaşı, insanlar arasında yaş, cins ayrimı etməden maarifləndirilmə

"Səbəbi nə olursa olsun, bu cür vəhşiliyə heç cür haqq qazandırmaq olmaz"

aparılmışdır. Əminəm ki, bəle cinayəti, yaxud körpələrə qarşı zorakılığı töredən şəxslər valideyn olmaq üçün hazır deyiller. Cəmiyyətdə bəle düşüncə var ki, hamı ailə qurmali ve uşaq dünyaya getirməlidir. Bu na texniki bir proses kimi yanışları. Amma ailə qurmaq isteyen insanların ne psixoloji, ne də maddi durumu ölçülüür. Diger əsas məqəmlər de nezərdən qaçırlar".

Sosiooloq Lalə Mehralı da "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, valideynlərin öz balasını öldürməsi qədər onu sarsıdan xəber olmur.

Sosiooloq həmçinin hadisənin qəsdən töredilməsinə onda şübhə doğurmadığını deyib: "Hidrogen peroksid kimi təhlükəli bir məhlulu uşağın qidasına

başqa hansı məqsədlə əlavə etmək olar ki? Düzü, buna ananın 20 yaşı olması bunu təcrübəsizlik və ya bilmə-yərəkden etməsinə əsas vermir. Hamı bilir, üzərində de yazılır ki, hidrogen peroksid ne məqsədə istifadə edilir. Bu, qida əlavəsi, vitamin terkibli sırob və ya hansısa dadlandırıcı team deyil ki, ana təcrübəsizlik etsin! Zəherin uşağın yeməyinə qəsdən öldürmək məqsədi ilə qatılması bəlli olmalıdır. Ancaq ananın psixoloji durumu da burada əsas faktordur. Yəqin ki, istintaq gedişində qadın müayinədən keçiriləcək və onun psixi cəhətənən nə dərəcə sağ-lam olub-olmadığı bəlli olacaq. Belkə de psixoloji durumu normaldır. Sədəcə, ailə üzvlərindən kimsə hirslenib və hirsini və hikkəsini soyutmaq məq-sədi ilə effekt veziyətdə bu addımı atıb".

Sosiooloq hesab edir ki, ailə bəlkə de boşanma ərefəsində olub deyə ana

uşağı özüne ayaq bağı kimi görüb və ondan qurtulmaq isteyib. Bütün hallarda hədise araşdırılmalı və ana məsuliyyətən əsaslı olunmalıdır: "Perekədən uşaqın boğazını yumaq, göbəyini qurutmaq, yaralarını silmək üçün hamı istifadə edir. Bu hallardan birini edərək perekəsin dozاسını çox edib uşaq hənsizi ziyan vermiş olara hadasada təcrübəsizlik demək olardı.

Ümumiyyədə isə şübhə her ne olursa olsun, bu cür vəhşiliyə heç cür haqq qazandırmaq olmaz. Nə psixoloji problemi olmaq, ne zərərlər vərdiçinən olması, ne də əsəb və ya başqa bir şübhə. Mənəviyyatı insanı duygudur, eğer bir insanda o duyğu yox olubsa, o insanın hər hansı bir canlıdan fərqli qalmır".

Şeymən

"Dünən halı lap pisləşdi!"

Xalq artisti xəstəxanaya getməkdən imtina edib

Xəber verdiyi-miz kimi, Xalq ar-tisti Ənvər Həsənov uzun süren müalicə-dən sonra xəstexanadan eve bura-xılıb.

Aktöyün qızı

Aytən Həsənova Axşam.az-a açıqlamasında atasının səhhətinin yeniden pisləşdiyini deyib. O bildirib ki, Ə.Həsənov xəstəxanaya getmədən imtina edib:

"Dünən halı lap pisləşdi. İndi de halsizdir. Axır da güclə bir MRT (Magnet rezonans tomoqrafiya) tapmışam və növbəyə yazılmışam. Atam xəstəxanaya getmədən imtina edir, deyir, ne olursa evimdə olsun. Həkim gəlib yoxlayır, nəzarətde saxlayırlar".

A.Həsənova atasının koronavirus testinin nəticəsindən də danışır: "Beş gündən sonra testin cavabı negativ çıxdı. Çox gülməli hal idim. Atam o virusu hadnadan tutdu və necə sağaldı anlamadıq. Atamın səhhətində problem beynindəki travmadır. O, onu çox zəif saldı".

Xatırladıq ki, bir müddət əvvəl səhhətində problemlər yaranan Ə.Həsənov xəstəxanaya yerləşdirilmişdir. O, öz istəyilə Xəzər Tibb Mərkəzində müalicəyə çəlb olunub. Akyordan daha əvvəl koronavirusta əlaqədar götürülen test analizinin nəticəsi pozitiv çıxbı.

"Nar"ın dəstəyilə 10 abituriyent tələbə adını qazandı

"Nar"ın "Gələcəyini Qur!" layihəsi ilə əməkdaşlıq çərçivəsində universitetə hazırlıq xərc-lərini öz üzərine götürdüyü şagirdlərin hamısı tələbə adını qazanın. Qarabağ mühərabəsi veteranları və hərbçi ailələrindən olan məktəblilərin 100 %-lik nəticəsi münasibəti ilə "Nar" bu gəncələr tebrik edir və növbəti təhsil pilləsində də onlara müvəffəqiyət arzu edir.

Qeyd edək ki, "Gələcəyini Qur!" layihəsi təhsili davam etdirmək istəyən 11-ci sınıf şagirdləri-ni müəyyən edərək onlar üçün bir il erzində universitetə hazırlıq, psixoloji dəstək və şəxsi inkişaf yönəlmiş müxtəlif təlim, sefer və tədbirlər təşkil edir. Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi və bir sıra şirkətlərin maliyyə dəstəyi ilə fealiyyət göstərən "Gələcəyini Qur!" layihəsinin əsas məqsədi azəminatlı ailələrindən olan potensiallı gəncələrin ali təhsilə yiyələnmələrinə dəstək olmaqdır.

"Nar" elm və təhsilə dəstək istiqamətində davamlı layihələr heyata keçirir. Mobil operatorun korporativ sosial məsuliyyət istiqamətində görüdürüyə layihələrlə nar.az/projects vasitesile tanış ola bilərsiniz.

Elan

"Z GROUP DİZAYN" (VÖEN 1004311431) MMC-nin möhürü, maliyyə və hüquqi sənədləri itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi ve baş redaktor: Akif Aşırı
Baş redaktorun i müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportorlar qrupu:

Məlahət Rzayeva, Şeymən Bayramova, İsmayıllı Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Güneş Mərd, Ayyən Tahir

Texniki heyət:
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İlha Ibrahimova, Naila Cabbarlı, Fazılə Məmmədova

Qəzet "Şərq"ın kompyuter mərkəzində yiğilir, səhifələrin və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya
Nazirliyində qeydə alınır.
Lisenziya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti,
"Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC 1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330 Tiraj:
2550 Sifariş: 2627

Niyə Azərbaycan qadını aqressivləşib?

Pərvin Nurəliyeva: "Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır"

"Son vaxtlar qadınların uşaqlara qarşı davranışları, aqressiyası bütün sosioloq, psixoloq, ailə institutu ilə məşğul olanları problem haqda düşünməye vadar edir. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşib?"

Bu sözleri "Şərq"ə açıqlamasında övladını zəhərləyərək öldürmək şübhəli bilinen ana barede danışınan yazıçı Pərvin Nurəliyeva deyib.

O, qadınları cəmiyyətin siması adlandırdı: "Bir neçə gün öncə loqoped mərkəzində dansı bilməyen uşaqlara zorakılıq töredən qadınların videosu yayıldı. Onların aqressiv olması hər kəsi düşünürəmildir.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, onun psixologiyası yerində deyil. Məsələnin kökünü araşdırmaq lazımdır. Niye Azərbaycan qadını aqressivləşdir? Mütəxəssislər hadisənin səbəblərini aşkarlamalıdır.

Normal psixoloji durumda olan valideyn öz övladına xəsarət yetirə bilməz. Tebii ki, on

Arda Turan karyerasını bitirib

Türk futbolcu Arda Turan karyerasını bitirdiğini elan etdi.

Futbolcu bu barədə "YouTube"da yayılmıştı video-da bildirib. 35 yaşlı futbolçu öten mövsumu "Qalatasaray"ın tərkibində keçirib.

O, tərkibin boyunca 1 dəfə Türkiye çempionu, "Barselona" və "Atletiko"nun heyətində 2 dəfə İspaniya çempionu adını qazanıb. Arda "Atletiko" ilə, həmçinin UEFA Avropa Liqasını qazanıb.

Türk milli komandasının tərkibində 100 oyun keçirən Arda Turan 16 qola imza atıb.

Boğazında qarğıdalı dənəsi qalan 28 yaşlı Şəki sakini ölüb

Şəkide 28 yaşlı gənc bədbəxt hadisə nəticəsində ölüb.

APA-nın Şimal-qərb bürosunun məlumatına görə, öten gün rayonun Kəbər Zəyid kənd sakini 1994-cü il təvəllüdü Vüqar Mövlud oğlu Mustafayev boğazında yad cism qalmış və boğulma eləmətləri ilə Şəki rayon Mərkəzi Xəstəxanasına daxil olub.

Müayinə zamanı V. Mustafayevin boğazında qarğıdalı dənəsi qaldığı məlum olub. Xəstəxananın Reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilən V. Mustafayevə göstərilən yardımçılar baxmayaqaraq, səhər saatlarında ya-xın onda biologiya ölüm faktı qeyd edilib.

Faktla bağlı araştırma aparılır.

Gülşən ev dustaqlığından azad edildi

Türkiyənin pop ulduzu Gülşənin ev dustaqlığı cezası leğv edilib.

Müğənninin barəsində Ataşehirde aprelin 30-da verdiyi konsertdə İmam Hatip Liseyi şagirdlərinə dediyi sözlərə görə ev dustaqlığı qərarı

verilmişdi. Onun ölkədən çıxmamaq şərtlə, her gün en yaxın polis bölməsinə gedərək imza atması barede qərar verilib.

Maddi gücləri artdı

Kraliçanın ölümündən sonra Uilyam və Middleton milyarder oldu

Kraliça II Elizabethin vəfatından sonra nəvəsi şahzadə Uilyam və Keyt Middleton Kornuoll hersoqları titulunu alıb.

Axsəm.az xəbar verir ki, bununa yanaşı

onlar öz selahiyetlərini genişləndiriblər. Onların adı güclər və artıq milyarder adı alıblar. İndi Kornuoll hersoqlarının sahib olduğu Qərb nəşrlərinə görə, 1,1 milyard funt-sterling deyərindədir. Digər şeylər arasında külli miqdarda torpaq sahələri, meşələr, çaylar və digər aktivlər üç uşaq höyüdən Uilyam və Keytin ixtiyarına keçib. Şahzadənin atası Çarlı III Çarlı adını alaraq taxta çıxb. Hayat yoldaşı Kamilla Parker-Boulz Kraliça Konsorti titulunu alıb.

Qeyd edək ki, Kraliça sentyabrın 8-də 96 yaşında vəfat edib. Onun dəfn mərasimi sentyabrın 19-da Vindzor qəsrində keçiriləcək.

İş adamı dilxordur

Hadişənin adını eşidən kimi müxbirlərdən qaçıdı

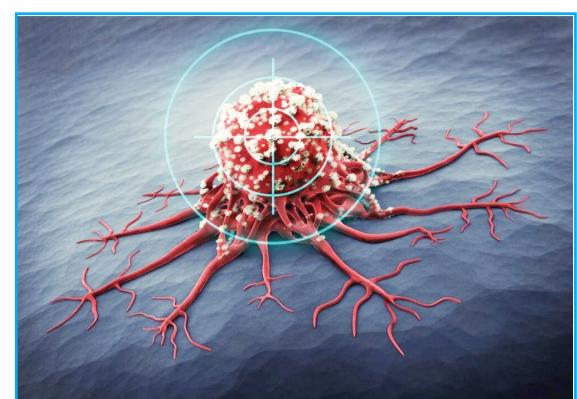
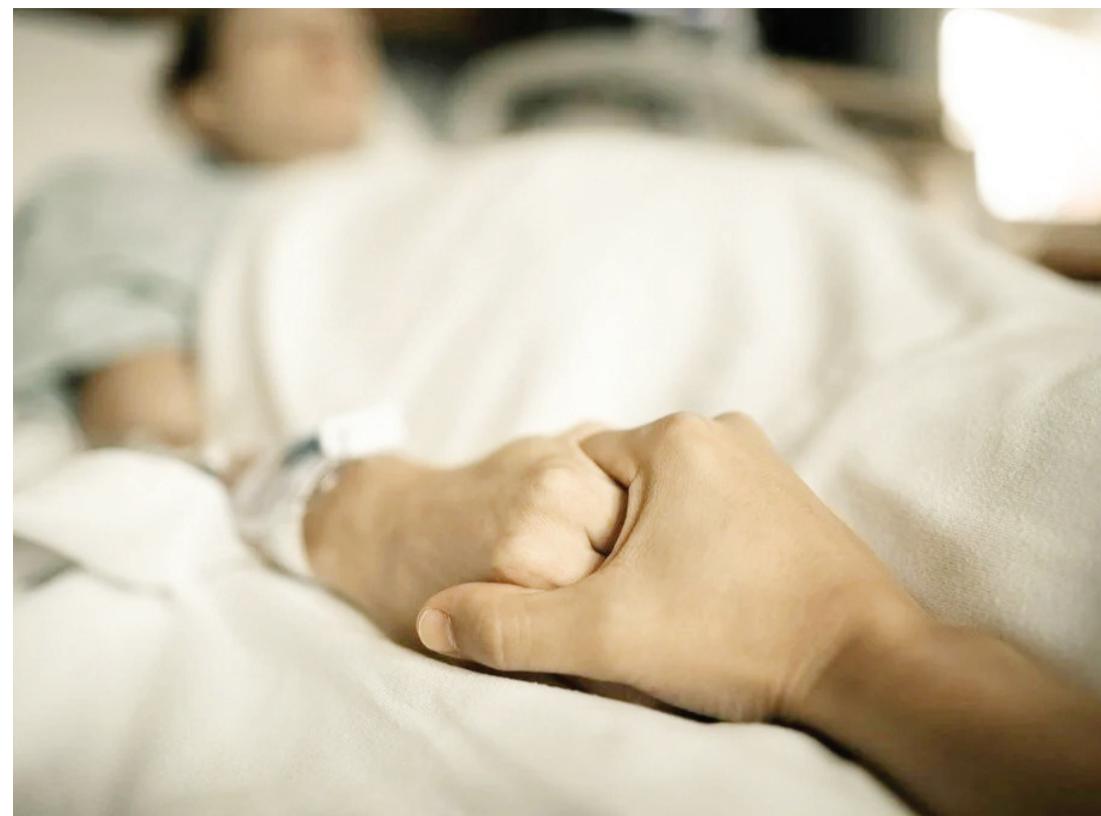

Xəbar verdiyimiz kimi, bir müddətdir türkiyalı məşhur müğənni Hadişə ilə hayat yoldaşı Mehmet Dinçerler arasında gərginlik olduğunu iddi olunur.

Axsəm.az xəbar verir ki, öten gecə paparatsilərə tuş

gələn Mehmet müxbirlərin mövzu ilə bağlı suallarını cavablaşdırmaqdan imtina edib. O, Hadişənin adını eşidən kimi dərhal avtomobilinə yəlxəşərək oradan uzalaşıb. Bununla belə iş adının barmaqında nikah üzüyünün olmaması diqqət cəkib.

Qeyd edək ki, cütlük ayrılıq və Hadişənin hamilə olmasına ilə bağlı xəberləri bir müddət əvvəl təkzib etsələr də ət rafli açıqlama verməyiblər.

İnqilabi araşdırma

Alimlər havanın çirkənməsi ilə xərcəng arasında əlaqəni tapıblar

Siqaret çəkməyənlərin niye ağıcyər xərcəngin tutulması ilə bağlı İngilterədə aparılan araşdırma ölümücmə xəstəyin necə yaradığını dair anlayışı dəyişib. Elm adamları xərcəng səbəb olan DNT zədəsinin əvvəller düşünlüdüyü kimi sonradan meydana gəlmədini və hava çirkiliyi kimi əlverişli şərtlər daxilində meydana çıxana qədər gizləndiyini ortaya qoyublar. Tədqiqatçılar kəşfin xərcəng müalicəsində "yeni era"nın başlayacağıını və artıq xərcəngin əməle gəlməsinə dayandırın dermanların hazırlanmasının mümkün ola biləcəyini bildiriblər.

İngilis elm adamları, şislərin necə yaradığını dair anlayışı tamamilə dəyişdiriblər bir keşfə havanın çirkənməsinin xərcəngin necə səbəb olduğunu həll etdiklərini açıqlayıblar. Londondakı Francis Crick Institutunun tədqiqatçıları havanın çirkənməsinin köhnə zədələnmiş hüceyrələri zədələmek əvəzinə onları oyadığını sübut ediblər.

Dünyanın aparıcı ekspertlərindən biri olan professor Carlz Svanton araşdırmanın "yenidövri" başlayacağı və artıq xərcəngin əməle gəlməsinə dayandırın dermanların hazırlanmasının mümkün ola biləcəyini söyləyib.

Diger tərəfdən, əvvəller xərcəngin sağlam hüceyrəde başlığı, DNT-dəki mutasiyaları qırılma nöqtəsinə çatana qədər artırıldı, sonra isə xərcəngin çevrildikdən sonra nəzəretsiz şəkildə

çoxaldığı düşünüldür. Ancaq illər keçdikcə elm adamları bu tükürin doğru olmadığını müyyən etdilər.

Yeni araşdırmanın müellifləri aşkar ediblər ki, zərər insan hüceyrələrinin DNT-sində artıq mövcuddur və sonradan baş vermir. Tədqiqatçıların sözlərinə görə, DNT-yə bu zərər biz böyüdükə və

Artıq xərcəngin əməle gəlməsini dayandırın dermanların hazırlanması mümkün olacaq

yaşlılıqça baş verir.

Mütəxəssisler bu keşfin siqaret çəkməyənlərin niye ağıcyər xərcəngin tutulduğunu araşdırarken nötcəye geldiyini söyləyiblər. Ağıcyər xərcənginin böyük eksəriyyəti siqaretən qaynaqlanır, lakin Böyük Britaniyada hələ da hər 10 hədidi.

Tədqiqat üçün elm adamları insanın diametrindən çox kiçik olan hissəciklərin 2.5 adıli çirkənmə formasına diqqət yetiriblər. Onlarla insan və heyvan üzərindən təcrübədən sonra tədqiqatçılar müyyən ediblər ki, havanın çox çirkili olduğu yerlərdə siqaretən qaynaqlanma yan ağıcyər xərcəngin dəha çox rast gelinir.

Tədqiqatın müellifləri bildirir ki, "PM2.5 çirkənməsinin six olduğunu bir mühitdə tənəffüs ağıciyərlərdə kimyevi həyəcan siqnalının (interleykin-1-beta) salınmasına səbəb olur. Bu, illihəba səbəb olur və hər hansı bir zədenin bərpasına kömək etmək üçün ağıcyərlərdə hüceyrələri aktivləşdirir. Ancaq 50 yaşlı bir insanın ağıcyərlərindən təxminən hər 600.000 hüceyrədən birində artıq potensial xərcəng mutasiyaları var. "Bunlar yaşlılıqça əldə edilir, lakin kimyevi həyəcan siqnalı ilə aktivləşmə və xərcəngə çevrilənə qədər tamamilə sağlam görünürələr".

Turan

Soyuq daha ölümçüldür

Aşağı hararət daha çox ürək-damar problemi yaradır

Soyuq və şaxtalı havada istidən insanlıq üçün istidən 20 dəfə dağda təhlükəlidir.

"Medicina" xəbar verir ki, britaniyalı alimlər insan ölümüne ekstremal istidə və ya soyuğun sebəb olmadığını bildirib.

London tibbi məktəbinin ekspertləri havanın insan ölümüne təsiri barədə araştırma aparılır.

"Anomal istidə və anomal soyuqda ölüm riski yüksəkdir, amma reallılıqda insanları öldürən keskin soyuq yox, keskin temperatur deyişikliyidir.

Məsələn, 20 derecə istidən qəfil 6 dərəcəyə enmə və ya 10 dərəcə temperatur davam edərkən, 3 gün ərzində 1 dərəcəyə enmə ərefəsində organızın daha dözdünsüz olur.

Soyuq insan üçün daha ölümçüldür, aşağı hararət dəha ürək-damar problemi yaradır.

Alimlər inkişaf etmiş ölkələrin klimatik ölüm səviyyəsi ilə mübarizəsindən daha çox ekstremal istilərlə mübarizə aparlığını qeyd ediblər. Əsasında isə diqqət soyuqlara yönəlməlidir". Halbuki Milli Hava Xidməti məhz istidə havanın tornado, tufan və selbasma yaradığı üçün insan həyatına ölümçü təsir etdiyini açıqlamışdır.

Ürəyə istirahət verək

Vaxtaşırı bədənin vəziyyətini dəyişmək lazımdır

Gərgin və stressli bir işiniz varsa, zamanı təpib istirahət etmək, xüsusən de uzanmış vəziyyətdə istirahət etmək lazımdır. İstirahət etmək ürək-damar sisteminin üzərində düşən gərginliyi aradan qaldıraraq onun işini normallaşdıracaqdır.

"Medicina" xəbar verir ki, ürək-damar uzmanı Cabir Gülmaliyev ümumiyyətlə ürəyin sağlamlığı, qan dövranının normal fealiyyəti üçün vaxtaşırı olaraq bədənin vəziyyətini dəyişmək lazımdır.

"Məsələn, iş vaxtı siz uzun müddət oturmali olursunuzsa, her dəfə imkan oludurcaq ayaq qalxaraq otaqda bir qədər gəzmək, oturduğda isə ayaqlarınızın vəziyyətini tez-tez dəyişdirmək, onları büküb-açmaq, hərəket etdirmək lazımdır.

Ürəyin normal fealiyyəti üçün gün ərzində normal yuxu minimum 7-8 saat təşkil etməlidir. Uzun və sağlam heyət yaşamığınız üçün ürəyinizin də istirahətə ehtiyacı var!", - deyə, həkim insanları bu mövzuda diqqətli olmağa çağırıb.

Ölüm kanalı

Bu yay çoxu uşaqlaqla 28 nəfər boğularaq ölüm

Adanada yay mövsumundə suvarma kanallarına girərək sərinləmə istəyən 28 nəfər boğulub.

"Şəhər" türk mediasına istinadən xəber verir ki, yayda dəhşətli istilərin yaşınlığı Adanada her yay onlarla insan sərinləmək üçün girdikləri suvarma kanallarında boğularaq həyatını itirir. Şəhərin mərkəzindən keçən kanalların etrafı meftil çəpərlər və üzərində "Üzəmk tehlükəlidir" yazılın xəbərdarlıq lövhələri ilə bağlılığı halda, polis qrupları daima əraziyə nezərət edərək suya girənlər xəbərdarlıq edib. Bu yay Adanada çoxu uşaqlaqla 28 nəfər boğularaq ölüm. Son 10 idə 288 nəfər suvarma kanallarında həlak olub.

Sentyabrın ortalarına baxmayaraq, havanın temperaturunun yüksək olması səbəbindən şəhərdə uşaqlaşqan suvarma kanallarında çimməyə davam ediblər. Yüreğir rayonunda Ege Bağatur bulvarında suvar-

ma kanalına daxil olan uşaqlar akrobatiq hərəkətlər edərək xəbərdarlıqlara məhə qoymayıblar.

Kanalda üzən İbrahim Suci (21) "Bizi istedikləri qədər cezalandırırsın, kanalda üzməyə davam edəcəyik. Qişda da gəlib üzürük. Burada üzmkəndən qorxmuq" deyib.

Adana Böyükşəhər Bələdiyyəsi polis qrupları kanala gələrək uşaqları sudan çıxarıb. Polis qrupları getdikdən sonra uşaqlar yenə üzməyə davam ediblər.

Turan